

Justis og Beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse
15/4064

Vår referanse
15-093148ADM-FOSN

Dato
01.09.2015

Høringsuttalelse – forslag til sammenslåing av Fosen tingrett og Sør-Trøndelag tingrett

Det vises til departementets høringsbrev av 05.06.2015.

Innledning

De ansatte ved Fosen tingrett avgir sin egen høringsuttalelse, idet vårt syn ikke samsvarer med leders syn i denne saken, som for øvrig er eneste årsak til at Fosen tingrett er med på første runde i høringsprosessen. Vi er som ansatte holdt utenfor den forutgående prosessen. Det hele bærer preg av hastverk som synes uforsvarlig. Hvorfor slikt hastverk?

For øvrig bemerkes at Domstoladministrasjonens oppfatning fra informasjonsmøtet som ble avholdt på Brekstad 14.10.2014 om at "*flere av deltakerne anerkjente de fleste argumentene som underbygger behovet for strukturendringer i domstolene*", ikke gir belegg for å hevde at de er enige i at Fosen tingrett bør sammenslås med Sør-Trøndelag tingrett.

Bakgrunn - Større faglig miljø

Dommerne er generalister og fatter sine avgjørelser på selvstendig grunnlag. I den grad det er behov for spesiell kompetanse oppnevnes fagkyndige og sakkyndige. Hvilke problemer har vært uløselige innenfor vår domstol pga. av lite fagmiljø? Blir avgjørelser ved Fosen tingrett oftere overprøvd og med motsatt resultat enn ved større tingretter? Direktør i Domstoladministrasjonen Sven Marius Urke og avdelingsdirektør Jann Ola Berget har i møte med vår domstol 14.11.2014 på direkte spørsmål fra oss bekreftet at dette ikke er tilfellet og at det heller ikke har noen betydning i spørsmålet om sammenslåing.

Å tro at en større domstol ivaretar den enkelte dommers faglige kompetanse bedre er et tynt argument. At en domstol kan skilte med en større samlet faglig kompetanse, gir ikke bedre kollegialt samarbeid og utveksling av kunnskap. Tidsklemma i domstolen gir liten tid til å utveksle faglig kunnskap/kompetanse.

Domstoladministrasjonen tilbyr stadig kurs/samlinger slik at kunnskap og kompetanse kan erverves, og da spiller det liten rolle hvilken domstol den enkelte dommer eller saksbehandler tilhører. Planmessig kompetanseutvikling for både dommere og saksbehandlere skjer i alle domstoler, uansett størrelse.

Det finnes ingen dokumentasjon/rapporter som sier at:

- større domstoler løser oppgaver mer effektivt. Vår erfaring er at publikum opplever vår domstol mer serviceinnstilt og effektiv, både i gjennomføringen av rettssaker og i forvaltningssaker.
- store domstoler har høyere faglig nivå og fatter mer "riktige" avgjørelser
- avgjørelser ved Fosen tingrett blir oftere overprøvd.
- små domstoler ikke ivaretar rettssikkerheten, har en uforsvarlig sakshåndtering, uforsvarlig faglig miljø og fungerer uten faglig tyngde
- små domstoler har større problemer enn store domstoler med sykefravær samt å få feriekabalen til å gå opp.

I den grad Fosen tingrett i de seneste 3 år har økt saksbehandlingstiden skyldes dette at domstolleder etter eget ønske sørget for å erstatte 2 dommerfullmektigstillinger med 1 tingrettsdommer.

Ved Fosen tingrett er ingen rettssaker utsatt på grunn av sykdom på dommersiden. Hvordan vil en større domstol håndtere oppsatt hovedforhandling hvor dommer med "spisskompetanse" melder sykefravær? Vil brukere oppleve en "annen rangs behandling" dersom saken overlates til en dommer som ikke er spesialisert?

Ressurskrevende saker i størrelsen "Nokasranet" fordrer uansett at det hentes inn bemanning fra andre tingretter. Fosen tingrett har for øvrig ikke hatt slike ekstra ressurskrevende saker de siste 20-25 år.

Det skjer blant annet en stor utbygging ved Ørland hovedflystasjon, nyetableringer på Valsneset i Bjugn og med det en vekst i Fosenregionen i årene fremover. Dersom kapasitet er en utfordring, bør domstolen styrkes på både dommersiden og saksbehandlersiden. Det er Domstoladministrasjonens oppgave å sørge for tilstrekkelige stillingshjemler. Likeså å bidra med ressurser dersom domstolen kommer i en situasjon med langvarig sykefravær på dommersiden. For øvrig er det vel ingen domstol hvor de ansatte føler mer ansvar og lojalitet og er mer løsningsfokuset for å få oppgaver unnagjort ved fravær, enn i de mindre domstolene. Statistikken viser et minimalt sykefravær gjennom årene.

Dette handler ikke bare om en forlenget reisevei for de ansatte. Det vi ser er at det ikke er samme utfordring i å jobbe ved en stor tingrett hvor saksbehandlere "spisses" mot enkelte sakstyper. Saksbehandlere ved Fosen tingrett har ervervet seg bred kunnskap som ikke vil bli benyttet ved en større arbeidsplass. Det handler også om lokalkunnskap og kjennskap til kultur som vi mener en lokal domstol har bedre forutsetninger for å håndtere. I den grad vi ikke oppnår tilstrekkelig bemanning vil en løsning med felles administrasjon og "ambulerende dommerressurser" være en langt bedre løsning.

Utfallet av politireformen, utredning av kommune- og fylkesstruktur vil være førende for å skissere nye grenser til et domssokn. Det vil blant annet være hensiktsmessig å ha en domstol der det regionale lensmannskontoret ligger. Dette må komme i forkant av en sammenslåing, og prosessen bør derfor utstå og alle domstoler ses i sammenheng.

Sammenslåing?

Fosen tingrett domssokn omfatter i underkant av 30 000 innbyggere fordelt på kommunene Frøya, Hitra, Ørland, Bjugn, Rissa, Åfjord, Roan og Osen. Det er god kommunikasjon med båt til og fra øyene, og det tar ca. 40 minutter fra Sandstad til Brekstad. Det er lov å tenke langsiktig og finne andre alternativer som for eksempel å styrke domssoknet ved å legge til kommuner som Agdenes, Snillfjord, Hemne og Leksvik (som for øvrig er i prosess om sammenslåing med Rissa kommune som allerede tilhører vårt verneting), Derigjennom vil den typiske kystkulturen også bli ivaretatt.

Det er ikke avklart hva domstolens fremtidige oppgaver vil bestå i. Det tas ikke hensyn til en foreslått utfasing av oppgaver som: dødsfallsbehandling, gjeldsordningssaker mm som vil føre til endrede arbeidsoppgaver og en annen ressursutnyttelse.

Ny teknologi minsker avstand og gjør samlokalisering av tingrettene uvesentlig. Videokonferanseutstyr er installert og det er ukomplisert å innfase tekniske nyvinninger enten domstolen er liten eller stor.

Fosen tingrett har som en av landets eldste domstoler eksistert i nesten 400 år. Det er et tap for regionen dersom den med ett "pennestrøk" blir borte.

Lciekontrakten på bygget løper ut 2017. Det er derfor ingen grunn til at avgjørelsen haster. Avgjørelsen om en eventuell sammenslåing må utsettes og tas sammen med de øvrige domstoler i Norge som er under vurdering for sammenslåing.

Vi mener primært at Fosen tingrett skal opprettholdes og styrkes slik at årsverkene i embetet er innenfor minstebemanningen på 4 dommere.

Alternativt foreslår vi at Fosen tingrett opprettholdes og administreres felles med Sør-Trøndelag tingrett for bedre utnyttelse av dommerressursene som da kan fungere ved begge domstoler. En vedtatt sammenslåing er definitiv i uoverskuelig fremtid. Vi mener at før en slik beslutning tas, bør ordningen med en felles administrasjon av domstolene i Sør-Trøndelag prøves ut over flere år.

Fosen tingrett

Irene Husby

tillitsvalgt

3 SEP 2015

FOSEN TINGRETT

Dok 2

Justis og Beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

Dato

15-093148ADM-FOSN

28.08.2015

Endring av domstolsstrukturen i Sør-Trøndelag – forslag om sammenslåing av Fosen og Sør-Trøndelag tingretter

Det vises til departementets høringsbrev av 05.06.2015.

Det skal innledningsvis bemerkes at synet på en eventuell sammenslåing av Fosen og Sør-Trøndelag tingretter er delt blant de ansatte i Fosen tingrett. Det avgis derfor to høringsuttalelser herfra.

Det skal innledningsvis bemerkes at spørsmålet om sammenslåing av de to tingrettene ikke bare har en faglig og økonomisk side, men at det også har en stor menneskelig side samt at det har en stor betydning for miljøet lokalt. Dette er også forhold som må tas med i regnestykket ved vurdering av spørsmålet om sammenslåing.

Fosen tingrett er en liten domstol med 6 ansatte. Domstolen har 2 dømmende årsverk og 4 saksbehandlere. Dette er en sammensetning som gir stor sårbarhet på både dommer- og saksbehandlersiden, ikke minst i forhold til sykefravær og habilitetsproblematikk. Det gir heller ingen buffer i tilfelle større saker.

Saksbehandlingen i domstolen er spesiell og opplæringen av nye ansatte tar tid. Det er således heller ikke på saksbehandlersiden bare "å hente inn en person" fra gata ved lengre sykefravær hos noen av saksbehandlerne.

For Fosen tingrett utgjør 2 dommerstillinger en underbemanning på ca ½ dommerstilling ut fra sakstallene. En slik konstant underbemanning og gjør det vanskelig å opprettholde en god og forsvarlig saksavvikling.

Det stilles stadig større krav til dommerne. Rettsutviklingen går fortere enn før og det forutsettes at dommerne hele tiden er faglig oppdatert. En liten domstol med få dommere gir liten fleksibilitet, ingen mulighet for spesialisering og gir store utfordringer med hensyn til beramning av hastesaker. Bruken av ressursdommere og bistand fra dommere fra Sør-Trøndelag tingrett har tidligere i en viss utstrekning avhjulpet saksbehandlingen noen, vi i Fosen tingrett har etter hvert erfart at det har blitt mer og mer vanskelig å få bistand utenfra.

Postadresse
Postboks 23, 7129 Brekstad

Sentralbord
73 54 26 00

Saksbehandler
Irene Husby

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974752263

Kontoradresse
Fosen tinghus, Rådhusg. 2, Brekstad

Telefaks
73 54 26 01

Telefon
73 54 26 17

Ekspedisjonstid
0830-1430

Internett/E-post

Tilfeldig bistand i enkeltsaker tilfører lite miljømessig og vil heller ikke bidra til å gjøre domstolen mer robust.

En ordning med noen store, gode robuste fagmiljøer og andre små domstoler vil gi en ordning med A- og B-domstoler.

En domstol i distriktet gir status og gir lokal arbeidsplasser. For Fosen tingrett er det tale om fire faste saksbehandlerstillinger. De fire saksbehandlerne i Fosen tingrett bor alle i Ørland kommune. For disse er opprettholdelsen av arbeidsplassene lokalt viktig. En flytting av arbeidsplassene til Trondheim vil føre til lang reisevei med stort tap av fritid samt store reisekostnader.

Når det gjelder publikum, domstolens ordinære brukere, kan det bemerkes at det stort sett er innbyggerne i Ørland og Bjugn som har direkte nytte av tingrettens geografiske plassering på Brekstad.

For folk fra Hitra og Frøya er det stort sett like enkelt – og ikke minst like kjapt - å komme seg til Trondheim med bil. Dersom hurtigbåten er alternativet, vil det for frøyværingenes vedkommende som regel likevel være aktuelt å reise kvelden før. Når det gjelder kommunene lengst nord, Roan og Osen, finnes det i dag ingen offentlig kommunikasjon til Brekstad. Uten tilgang til bil må derfor folk fra disse to kommunene reise innom Trondheim for å kunne komme til domstolen på Brekstad.

Når det gjelder domstolens profesjonelle brukere; prosessfullmektigene og de sakkyndige, er alle tilreisende, bortsett fra tre lokale advokater. De fleste profesjonelle aktørene kommer fra Trondheim, herunder også alle politijuristene.

Ut fra et faglig ståsted er det derfor dommernes vurdering at Fosen tingrett bør slås sammen med Sør-Trøndelag tingrett.

Fosen tingrett

Marit Holand
sorenskriver